

Overordnet analyse for forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

21.11.2018

Saknr

57/18

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 216

Arkivsaknr 17/152 - 17

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

1. Kontrollutvalget slutter seg til sekretariatets vurderinger.
2. Kontrollutvalget vil bruke sekretariatet til å utføre overordnet analyse for forvaltningsrevisjon.

Vedlegg

Gjennomgang av aktuelle lover og forskrifter med juridisk vurdering

Representantskapets sak om arbeidsdeling fra

2009

FKTs svar om overordnet analyse.pdf

NKRFs uttalelse om overordnet analyse.pdf

Bakgrunn

Bakgrunnen for at denne saken blir lagt fram for kontrollutvalget er utvalgets vedtak i sak 11/18, som gjaldt bestilling av overordnet analyse. Vedtakets punkt 2 lyder:

2. Sekretariatet bes legge fram en sak om arbeidsfordelingen mellom sekretariat og revisjon når det gjelder overordnet analyse for forvaltningsrevisjon til neste møte. Saken skal inneholde informasjon om bakgrunnen for rollefordelingen mellom aktørene i Nord- og Sør-Trøndelag samt uttalelser fra FKT og NKRF om sakskomplekset.

Det har tatt tid å få svar fra organisasjonene, det er hovedårsaken til at saken ikke er lagt fram tidligere.

Bestiller-utførermodell

Gjennom en endring i kommuneloven i 2004 fikk kontrollutvalgene fra 2005 et eget sekretariat. Fram til 2005 hadde fylkeskommunens revisor vært sekretær for kontrollutvalget. Etter 2005 ble arbeidsdelingen mellom kontrollutvalg, sekretariat og revisor omtalt som en bestiller-utførermodell, der kontrollutvalget er bestiller og revisor er utfører. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med å bestille revisjonstjenester.

Uavhengighet

Som i alt kontroll- og tilsynsarbeid er uavhengighet et sentralt element for revisor og sekretariat: Revisor skal være uavhengig av den som revideres. Sekretariatet skal være uavhengig av revisor og fylkeskommunens administrasjon. Denne uavhengigheten er en forutsetning for at kontroll- og tilsynsordningene skal ha legitimitet og tillit.

I overgangen fra gammel til ny ordning i 2004/2005 kunne revisor gi sekretærbistand til kontrollutvalget: *Fram til 1. januar 2005 kan kommunens revisor utføre saksutredning og sekretærbistand for kontrollutvalget.* Dette er med andre ord ikke tillatt etter 1.1.2005.

I bestiller-utførermodellen stilles det krav hvem som kan ha sekretariatsfunksjonen, dette for å ivareta uavhengigheten til de ulike aktørene. Dette ble presisert gjennom en lovendring i 2012: Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til fylkeskommunens administrasjon, til revisor,

medlemmer av kontrollutvalget eller fylkestinget.

Ulike tolkninger av arbeidsdelingen

Siden lovendringen i 2005 har kommunal- og moderniseringsdepartementet avklart en rekke spørsmål om arbeidsdelingen mellom revisor og sekretariat. Spørsmålet om hvem som skal utarbeide overordnet analyse er ett av disse. Departementet uttalte i 2004 at kontrollutvalget står fritt til å velge hvem som skal utføre analysen. Konsek Trøndelag mener at uttalelsen er i strid med forskriften. Se vedlegg 1, side 2, for nærmere redegjørelse.

Lovendringen i 2005 ble innført for å skape et operasjonelt skille mellom bestiller og utfører. Noe av formålet med lovendringen faller bort dersom utfører legger premisset for bestiller.

Forum for kontroll og tilsyn og Norges kommunerevisorforbunds vurderinger

Sekretariatet har innhentet uttalelser fra de to nevnte interesseorganisasjonene. Ingen av dem gjør en prinsipiell grensedragnings i sine uttalelser, men legger opp til at praktiske hensyn skal avgjøre hvem som får oppdraget: Svært mange kontrollutvalgssekretariat har én eller to ansatte. De har begrenset kapasitet og kompetanse til å utføre overordnet analyse, svarene fra organisasjonene må forstås i lys av også dette.

NKRF uttaler i sitt svar at " Dersom spørsmålet om hvem som skal utføre overordnet analyse ikke er fastlagt av kommunestyret eller i oppdragsavtaler eller lignende, står kontrollutvalget fritt til å bestemme hvem som skal utføre den. Det er opp til det enkelte kontrollutvalg å organisere arbeidet med overordnet analyse og finne gode løsninger som utnytter kontrollutvalgets ressurser på best mulig måte."

FKT uttaler at det er/kan "... være naturlig at sekretariatet styrer prosessen og sørger for å få fremdrift i arbeidet. Revisjonens rolle kan være å gi viktige bidrag til diskusjonen i møter eller ved å levere avgrensede undersøkelser av risiko etter bestilling."

Vedtak i representantskapene for KomRev Trøndelag og KomSek Trøndelag

Nevnte revisjons- og sekretariatselskap hadde i 2009 samme eiere. I ekstraordinært representantskapsmøte i mai 2009 vedtok eierne å overføre ansvaret for eierskapskontrollen fra sekretariatet til revisjonen. Vedtaket lyder:

1. *Representantskapet vedtar at KomSek Trøndelag IKS ikke skal tilby selskapskontroll*
2. *Årsbudsjettene reduseres tilsvarende*
3. *2009-budsjettet justeres i egen sak.*

Sekretariatet mistet 0,9 årsverk som en følge av vedtaket. På bakgrunn av diskusjonen i representantskapets møte foretok sekretariatet og revisjonen en arbeidsdeling. Den gikk ut på at KomRev Trøndelag skulle gjøre overordnet analyse og lage plan for forvaltningsrevisjon. I tillegg skulle revisjonen overta ansvaret for selskapskontrollen.

Konsek Trøndelag synes det er en fordel at revisor gjør revisjonsoppgaver, slik som selskapskontroll. I den nye kommuneloven er eierskapskontrollen lagt til revisor, dette er positivt og fører til et mer prinsipielt skille mellom revisor og sekretariat.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet mener at kontrollutvalget bør fatte en beslutning på prinsipielt grunnlag. Med utgangspunkt i det sekretariatet har lagt fram i saken og vedlegget mener vi at det vil være riktig å legge arbeidet med den overordnede analysen til kontrollutvalgets sekretariat.